

Thư Thứ Nhất của Phao-lô gửi Người Cô-rinh-tô (1 Cô-rinh-tô)

Mục-đích: Để nhận-biết các vấn-đề trong Hội-thánh Cô-rinh-tô, đề-nghị các giải-pháp, và dạy-dỗ các tín-nhân cách sống vì Đấng Christ trong một xã-hội đôi-bại.

Người viết: Phao-lô

Viết cho: Hội-thánh tại Cô-rinh-tô

Lúc viết: Khoảng 55 SC (Sau Christ Giáng-sinh), gần cuối 3 năm mục-vụ của Phao-lô tại Ê-phê-sô trong cuộc hành-trình truyền-giáo lần thứ ba của ông.

Bối-cảnh: Cô-rinh-tô là một thành-phố quốc-tế, một hải-cảng và một trung-tâm thương-mại chính-một thành-phố quan-trọng nhất trong vùng A-chai. Nó cũng đầy-dẫy hình-tượng và đôi-bại vô đạo-đức. Hội-thánh gồm phần lớn là những người không phải dân Giu-đa. Phao-lô đã thành-lập hội-thánh này trong cuộc hành-trình truyền-giáo lần thứ hai của ông.

Câu gốc: “Bây giờ tôi cô-xúy anh em, hỡi anh em, bởi danh của Chúa Giê-xu Đấng Christ chúng ta, rằng tất cả anh em nói cùng một điều, và chẳng có các sự chia rẽ giữa anh em, nhưng anh em hãy được làm trọn vẹn trong cùng một tâm-trí và trong cùng một xét-đoán.” (1.10)

Nhân-vật chính: Phao-lô, Ti-mô-thê, các phần-tử thuộc gia-đình Co-lô-ê

Các địa-điểm chính: Các chỗ nhóm thờ-phượng trong Cô-rinh-tô

Đặc-điểm: Thư viết một cách thẳng-thắn và mạnh-bạo

Ý chính: Trên đám cỏ, da con các-kè đổi thành màu xanh. Trên mặt đất, nó đổi thành màu nâu. Thú-vật thay-đổi để hợp với cảnh-trạng xung-quanh. Nhiều sinh-vật pha-trộn vào trong thiên-nhiên với các màu hóa-trang Đức Chúa TRỜI ban cho để giúp cho việc sống còn. Ấy là lẽ tự-nhiên để hợp với cảnh-trạng xung-quanh. Nhưng các người theo Đấng Christ là những người được tân-tạo, sinh từ trên cao và thay-đổi từ bên trong, với các giá-trị và những cách sống đối-lập thế-gian và không hòa-hợp với lối sống của thế-gian. Tín-nhân chân-thật không hòa-hợp được với người thế-gian.

Các Christ-nhân tại Cô-rinh-tô đã đang vật-lộn với cảnh-trạng xung-quanh. Bị bao-vây bởi sự đôi-bại và mọi tội-lỗi, họ bị áp-lực để thích-nghĩ. Họ biết mình được tự-do trong Đấng Christ, nhưng tự-do này nghĩa là gì? Họ phải nghĩ như thế nào về hình-tượng và tình-dục. Họ phải ứng xử như thế nào về hôn-nhân, phụ-nữ trong hội-thánh, và các ân-tử của Đức Thánh-Linh? Hội-thánh đang bị phá-hoại ngấm-ngâm vì vô-luân và sự ấu-trĩ thuộc linh. Đức-tin họ bị thử-thách trong sự khắc-nghiệt của những người Cô-rinh-tô vô-luân, và có người trong họ bị thất-bại trong cuộc thử-thách.

Phao-lô nghe về các sự việc trên và viết thư này để thảo-luận các vấn-đề ấy, chữa lành sự chia rẽ, và trả lời các câu hỏi của họ. Phao-lô đương-đầu với họ về các thứ tội-lỗi, các hành-động cần sửa đổi, và sự giao-phó của họ cho Đấng Christ.

Sau phần dẫn-nhập ngắn (1.1-1.9), Phao-lô tức-khắc nói đến vấn-đề hiệp một (1.10-4.21). Ông nhấn mạnh thông-điệp tin-lành giản-dị và rõ-ràng mà tất cả tín-nhân phải quây-quần hợp với nhau; ông giải-thích địa-vị của những người lãnh-đạo hội-thánh; ông thúc-giục họ phải trưởng-thành bằng đức-tin của họ.

Phao-lô đương-đầu với sự loạn-luân của vài phần-tử trong hội-thánh và sự kiện-cáo giữa các Christ-nhân (5.1-6.8). Ông bảo họ phải thi-hành kỷ-luật hội-thánh và tự giải-quyết vấn-đề với nhau trong hội-thánh. Phao-lô cực-lực lên án tội tình-dục (6.9-6.20).

Kế đó, Phao-lô trả lời vài câu hỏi mà người Cô-rinh-tô đã hỏi. Bởi vì tệ-trạng mãi-dâm và vô-luân lan tràn, các hôn-nhân tại Cô-rinh-tô bị lung-lạc, các Christ-nhân không biết cách phản-ứng chắc-chắn. Phao-lô cho họ giải-pháp thiết-thực (7.1-7.40).

Về vấn-đề đồ ăn cúng hình-tượng, Phao-lô khuyên chúng ta phải hoàn-toàn giao-phó cho Đấng Christ và nhạy cảm với các tín-nhân khác (8.1-11.2).

Phao-lô nói tiếp về sự thờ-phượng, địa-vị của phụ-nữ, và các ân-tử thuộc linh (11.3-14.39). Xen giữa đoạn này là sự diễn-tả tuyệt-diệu của ông về ân-tử vĩ-đại nhất là tình yêu-thương (đoạn 13). Đoạn Phao-lô kết-luận với đoạn thảo-luận về sự sống lại (15.1-15.58), vài tư-tưởng cuối cùng, lời chào thăm, và chúc phước (16.1-16.24).

Thư này kêu gọi tất cả Christ-nhân cần-thận chớ hòa-đồng với thế-gian. Chúng ta sống đặt trọng-tâm nơi Đấng Christ, không chớ trách được, thương-yêu nhau.

**Thơ thứ I của Phao-lô gửi
người Cô-rinh-tô
(I Cô-rinh-tô 1.1-2.5)**

A. PHAO-LÔ ĐỀ-CẬP CÁC VẤN-ĐỀ CỦA HỘI-THÁNH (1.1-6.20)

Lời chào-thăm và mở-đầu bức thư (1.1-1.3)

1 Phao-lô, được gọi làm một sứ-đồ của Giê-xu Đấng Christ bởi ý-muốn của Đức Chúa TRỜI, và Sốt-then anh em của chúng ta,

2 Gửi đến hội-thánh của Đức Chúa TRỜI ở tại Cô-rinh-tô, đến những người, là những kẻ đã được nên-thánh trong Đấng Christ Giê-xu, những thánh-đồ bởi sự kêu gọi, cùng tất cả mọi người, là những kẻ cầu-khẩn danh của Chúa Giê-xu Đấng Christ của chúng ta ở mọi nơi, *Chúa* của họ và của chúng tôi:

3 Nguyên xin cho anh em ân-diễn và sự bình-an từ Đức Chúa TRỜI Cha của chúng ta và Chúa Giê-xu Đấng Christ.

I. Sự chia-rẽ trong hội-thánh (1.4-4.21)

Phao-lô tạ ơn Đức Chúa TRỜI (1.4-1.9)

4 Tôi luôn luôn tạ-on Đức Chúa TRỜI của tôi về anh em, vì ân-diễn của Đức Chúa TRỜI đã được cho anh em trong Đấng Christ Giê-xu, **5** rằng trong mọi sự anh em đã được làm phong-phú trong Ngài, trong mọi lời nói và mọi sự hiểu-biết, **6** ngay cả như chứng-cớ về Đấng Christ đã được làm vững chắc trong anh em, **7** để anh em không thiếu bất cứ một ân-tử nào, hăm-hờ chờ đợi sự phát hiện của Chúa Giê-xu Đấng Christ của chúng ta, **8** là Đấng cũng sẽ làm vững chắc anh em cho đến cuối cùng, không thể trách được trong ngày của Chúa Giê-xu Đấng Christ của chúng ta. **9** Đức Chúa TRỜI là thành-tín, qua Ngài anh em đã được gọi vào trong sự thông-giao với Con Trai của Ngài, Giê-xu Đấng Christ Chúa của chúng ta.

Phao-lô khẩn-cầu sự hòa-thuận (1.10-1.17)

10 Bây giờ tôi cố-xúy anh em, hỡi anh em, bởi danh của Chúa Giê-xu Đấng Christ của chúng ta, rằng tất cả anh em nói cùng một điều, và chẳng có các sự chia rẽ giữa anh em, nhưng anh em hãy được làm trọn vẹn trong cùng một tâm-trí và trong cùng một óc suy xét. **11** Vì tôi đã được cho biết về anh em, hỡi anh em của tôi, bởi người của Cơ-lô-ê, rằng có các sự cãi vã giữa anh em. **12** Bây giờ tôi muốn nói điều này, rằng mỗi người trong anh em nói: “Tôi thuộc về Phao-lô,” và “Tôi thuộc về A-bô-lô,” và “Tôi thuộc về Sê-pha,” và “Tôi thuộc về Đấng Christ.” **13** Đấng Christ đã bị chia ra, ư? Phao-lô đã chẳng bị đóng đinh trên thập-tự-giá vì anh em, có chẳng? Hay anh em đã được báp-tem nhân danh Phao-lô sao? **14** Tôi cảm-tạ Đức Chúa TRỜI rằng tôi đã chẳng báp-tem một người nào trong anh em ngoại trừ Cơ-rít-bu và Gai-út, **15** để không ai được nói anh em đã được báp-tem nhân danh tôi. **16** Bây giờ tôi cũng đã báp-tem gia-hộ của Sê-pha-na; quá điều đó, tôi không biết mình đã báp-tem một người nào khác. **17** Vì Đấng Christ đã chẳng sai tôi đi để báp-tem, song để thuyết-giảng tin-lành, không bằng sự khôn-ngoan của lời nói, để thập-tự-giá của Đấng Christ không bị hủy bỏ.

Đấng Christ đem cho chúng ta sự sống từ Đức Chúa TRỜI (1.18-1.31)

18 Vì lời về thập-tự-giá là sự đại-dội đối với những kẻ

đang diệt vong, nhưng đối với chúng ta, những kẻ được cứu, ấy đó là quyền-năng của Đức Chúa TRỜI. **19** Vì được biết:

“TA SẼ TRIỆT PHÁ SỰ KHÔN-NGOAN CỦA KẸ

KHÔN-NGOAN,

VÀ SỰ LANH-LỢI CỦA KẸ LANH-LỢI TA SẼ ĐỀ SANG MỘT BÊN⁽¹⁾.”

20 Đâu là người khôn-ngoan?⁽²⁾ Đâu là thầy thông-giáo? Đâu là tranh-luận-gia của thời-đại này? Há Đức Chúa TRỜI đã chẳng làm sự khôn-ngoan của thế-gian thành đại-dội sao? **21** Vì từ lâu trong sự khôn-ngoan của Đức Chúa TRỜI, thế-gian qua sự khôn-ngoan của nó đã chẳng đến chỗ nhận biết Đức Chúa TRỜI, Đức Chúa TRỜI đã rất hài-lòng qua sự đại-dội của việc thuyết-giảng tin-lành để cứu những kẻ tin. **22** Vì quả thật các người Giu-đa xin các dấu hiệu, và các người Gờ-réc tìm sự khôn-ngoan; **23** nhưng chúng ta thuyết-giảng Đấng Christ bị đóng đinh trên thập-tự-giá, đối với các người Giu-đa đó là một tảng đá làm sây chân, và đối với các người Gờ-réc đó là sự đại-dội, **24** song đối với những kẻ được gọi, cả những người Giu-đa lẫn những người Gờ-réc, Đấng Christ là quyền-năng của Đức Chúa TRỜI và sự khôn-ngoan của Đức Chúa TRỜI. **25** Bởi vì sự đại-dội của Đức Chúa TRỜI thì khôn hơn loài người, và sự yếu-đuối của Đức Chúa TRỜI thì mạnh hơn loài người.

26 Vì hãy xem sự kêu-gọi của anh em, hỡi anh em, rằng đã chẳng có nhiều kẻ khôn-ngoan theo xác-thịt, chẳng có nhiều kẻ phi-thường, chẳng có nhiều kẻ sang-trọng; **27** nhưng Đức Chúa TRỜI đã chọn các sự việc đại-dội của thế-gian để làm hổ-thẹn kẻ khôn, và Đức Chúa TRỜI đã chọn các sự việc yếu-đuối của thế-gian để làm hổ-thẹn các sự việc mạnh, **28** và các sự việc hèn-hạ của thế-gian và các sự việc bị khinh-bi, Đức Chúa TRỜI đã chọn, các sự việc không là, để Ngài đã có thể làm vô hiệu-hóa các sự việc là, **29** để không có một xác-thịt nào được khoe-khoang trước mặt Đức Chúa TRỜI. **30** Nhưng anh em ở trong Đấng Christ Giê-xu là thuộc về việc làm của Ngài, là Đấng đã trở thành cho chúng ta sự khôn-ngoan từ Đức Chúa TRỜI, và sự công-chính và sự nên-thánh, và sự cứu-chuộc, **31** để, y như được viết: “HÃY ĐỀ KẸ KHOE-KHOANG, KHOE-KHOANG TRONG ĐỨC CHÚA⁽³⁾.”

Linh ban cho sự khôn-ngoan (2.1-2.16)

2 Vì khi tôi đã đến cùng anh em, hỡi anh em, tôi đã chẳng đến với sự ưu-việt của lời nói hay của sự khôn-ngoan, tuyên-bố cùng anh em chứng-cớ của Đức Chúa TRỜI. **2** Vì tôi đã quyết-định chẳng biết bất cứ điều gì giữa anh em ngoại trừ Giê-xu Đấng Christ, và Ngài bị đóng đinh trên thập-tự-giá. **3** Và tôi đã ở với anh em trong sự yếu-đuối và trong sự kính-sợ và trong việc run-rẩy nhiều, **4** và lời của tôi và việc thuyết-giảng của tôi đã không bằng các lời có sức thuyết-phục của sự khôn-ngoan, nhưng bằng sự thuyết minh của Linh và của quyền-năng, **5** để đức-tin của anh em chẳng được đặt trên sự khôn-ngoan của loài người, nhưng trên quyền-năng của Đức Chúa TRỜI.

¹Ê-sai 29.14

²Gióp 12.17; Ê-sai 19.11; 33.18; Ma-thi-ơ 13.22; Rô-ma 1.20; Giảng 12.31; Gia-cơ 4.4

³Giê-rê-mi 9.23 tiếp theo; 2 Cô-rinh-tô 10.17

**Thơ thứ I của Phao-lô gửi
người Cô-rinh-tô
(I Cô-rinh-tô 2.6-4.4)**

⁶Tuy thế chúng tôi nói sự khôn-ngoan giữa những kẻ trưởng-thành; tuy nhiên, một sự khôn-ngoan không thuộc về thời-đại này, cũng không thuộc về những kẻ thông-trị của thời-đại này, là những kẻ đang chết; ⁷song chúng tôi nói sự khôn-ngoan của Đức Chúa TRỜI trong sự huyền-bí, sự khôn-ngoan được giữ-kín mà Đức Chúa TRỜI đã tiền-định trước các thời đại cho sự vinh-quang của chúng ta; ⁸sự khôn-ngoan mà chẳng có ai trong những kẻ thông-trị của thời-đại này đã hiểu-biết; vì nếu họ đã hiểu-biết nó, họ đã chẳng muốn đóng đinh trên thập-tự-giá Chúa vinh-quang; ⁹nhưng y như được viết:

“NHỮNG SỰ VIỆC MÀ MẮT ĐÃ CHANG THẤY VÀ TAI ĐÃ
CHANG NGHE,
VÀ CHÚNG ĐÃ CHANG VÀO TÂM CỦA LOÀI NGƯỜI,
TẤT CẢ MÀ ĐỨC CHÚA TRỜI ĐÃ CHUẨN-BỊ CHO NHỮNG KẺ
YÊU-THƯƠNG NGÀI⁽¹⁾.”

¹⁰Vì cho chúng ta Đức Chúa TRỜI đã tiết-lộ chúng qua Linh; vì Linh dò-xét mọi sự việc, ngay cả những sự sâu-xa của Đức Chúa TRỜI. ¹¹Vì ai giữa loài người biết được *tu-tướng* của một người ngoại trừ linh của người đó, ở trong hần? Cũng như thế *tu-tướng* của Đức Chúa TRỜI chẳng một ai biết được ngoại trừ Linh của Đức Chúa TRỜI. ¹²Bây giờ chúng ta đã nhận, chẳng phải linh của thể-gian, nhưng Linh là Đấng từ Đức Chúa TRỜI, để chúng ta được biết các sự việc mà Đức Chúa TRỜI ban không cho chúng ta, ¹³các sự việc đó chúng ta cũng nói, không bằng lời được dạy bởi sự khôn-ngoan của loài người, nhưng bằng lời được dạy bởi Linh, kết-hợp các *y-tướng* thuộc linh với các *lời* thuộc-linh. ¹⁴Nhưng một người thiên-nhiên⁽²⁾ không nhận các sự việc thuộc về Linh của Đức Chúa TRỜI; vì chúng là điều đại-dột đối với hần, và hần không thể hiểu được chúng, vì chúng phải được nhận-thức một cách thuộc-linh. ¹⁵Song người thuộc-linh nhận định mọi sự việc, nhưng chính người không bị ai nhận định cả. ¹⁶Vì ‘AI ĐÃ BIẾT TRÍ CỦA ĐỨC CHÚA, ĐỂ HẦN CÓ THỂ CHỈ DẠY NGÀI⁽³⁾’? Nhưng chúng ta có trí của Đấng Christ.

Phao-lô lên án sự chia-rẽ trong hội-thánh (3.1-3.4)

3¹Và tôi, hỡi anh em, đã không có thể nói với anh em như với các người thuộc-linh, nhưng như với các người thuộc về xác-thịt, như với các trẻ con mới sinh trong Đấng Christ. ²Tôi đã cho anh em sữa để uống, không phải đồ ăn cứng; vì anh em đã chưa có thể *nhận đồ ăn cứng*. Quả thật, ngay cả bây giờ anh em vẫn chưa có thể, ³vì anh em vẫn còn xác-thịt. Vì từ lâu có sự ghen-tị và xung đột giữa anh em, anh em há không là xác-thịt sao, và anh em không đang bước đi theo loài người sao? ⁴Vì khi người này nói: “Tôi thuộc về Phao-lô,” và kẻ khác: “Tôi thuộc về A-bô-lô,” anh em chẳng phải chỉ là người *thường* sao?

Vai-trò của mỗi sứ-đồ (3.5-3.8)

⁵Thế thì, A-bô-lô là gì? Và Phao-lô là gì? Là các tôi-tớ mà qua họ anh em đã tin, tùy theo Chúa đã ban *cơ-hội* cho mỗi người. ⁶Tôi đã trồng, A-bô-lô đã tưới nước, nhưng Đức Chúa TRỜI đã và đang gây ra sự lớn lên. ⁷Như thế thì người trồng hay kẻ tưới không là gì cả, nhưng Đức

Chúa TRỜI là Đấng gây ra sự lớn lên. ⁸Bây giờ người trồng và kẻ tưới là một; nhưng mỗi người sẽ nhận phần-thưởng riêng của mình theo công-việc khó nhọc riêng của mình.

Chỉ Đấng Christ là nền-tảng của hội-thánh (3.9-3.15)

⁹Vì chúng tôi là những người bạn đồng-lao của Đức Chúa TRỜI⁽⁴⁾; anh em là cánh đồng của Đức Chúa TRỜI, dinh thự của Đức Chúa TRỜI.

¹⁰Theo ân-diễn của Đức Chúa TRỜI đã được cho tôi, như một người xây-cát trường khôn-ngoan tôi đã đặt nền, và kẻ khác đang xây trên nó. Nhưng mỗi người hãy cẩn thận về cách mà mình xây trên nó. ¹¹Vì không có người nào có thể đặt một nền nào khác hơn là cái nền được đặt, đó là Giê-xu Đấng Christ. ¹²Bây giờ, nếu bất cứ người nào xây-cát trên nền đó bằng vàng, bạc, các đá quý, gỗ, cò khô, rom rạ, ¹³việc làm của mỗi người sẽ trở nên hiển-nhiên; vì ngày đó sẽ tỏ nó ra, bởi vì nó sẽ *bị lộ* ra với lửa; và chính lửa sẽ thử coi loại việc làm gì của mỗi người. ¹⁴Nếu việc làm của bất cứ ai mà hần đã xây trên nó còn tồn-tại, hần sẽ nhận-lãnh phần-thưởng. ¹⁵Nếu việc làm của bất cứ ai bị cháy rụi, hần sẽ phải chịu sự mất-mát; song chính hần sẽ được cứu, nhưng mà để qua lửa.

Các tín-nhân là đền-thờ của Đức Chúa TRỜI (3.16-3.23)

¹⁶Anh em há chẳng biết rằng anh em là đền-thờ của Đức Chúa TRỜI và *răng* Linh của Đức Chúa TRỜI ở trong anh em sao? ¹⁷Nếu một người nào phá-hủy đền-thờ của Đức Chúa TRỜI, thì Đức Chúa TRỜI sẽ phá-hủy người đó, vì đền-thờ của Đức Chúa TRỜI là thánh, và anh em là đền-thờ đó.

¹⁸Chớ có người nào tự lừa dối mình. Nếu bất cứ người nào giữa anh em nghĩ rằng hần khôn-ngoan trong thời-đại này, hần hãy trở nên đại-dột để hần có thể trở thành khôn-ngoan. ¹⁹Vì sự khôn-ngoan của thể-gian này là sự đại-dột trước mặt Đức Chúa TRỜI. Vì được viết: “*Ngài là Đấng BẤT CÁC KẺ KHÔN-NGOAN BẰNG QUÍ-KẾ CỦA CHÚNG*”⁽⁵⁾; ²⁰và một lần nữa: “ĐỨC CHÚA BIẾT CÁC LẬP-LUẬN của các người khôn-ngoan, RẰNG CHÚNG LÀ VÔ-DỤNG”⁽⁶⁾. ²¹Như thế thì chớ để một ai khoe-khoang trong loài người. Vì mọi sự việc đều thuộc về anh em, ²²hoặc Phao-lô hay A-bô-lô hoặc Sê-pha hay thể-gian hoặc sự sống hay sự chết hoặc những sự việc hiện-tại hay những sự việc sắp đến; tất cả các sự việc đều thuộc về anh em, ²³và anh em thuộc về Đấng Christ, và Đấng Christ thuộc về Đức Chúa TRỜI.

Phao-lô khuyên các tín-nhân thân-thương của ông; Chỉ Chúa là thẩm-phán (4.1-4.5)

4¹Hãy để cho một người xem chúng tôi theo cách này: ²là các đầy-tớ của Đấng Christ và những kẻ quản-lý các sự mâu-nhiệm của Đức Chúa TRỜI. ²Ngoài ra, trong trường-hợp này, các người quản-lý bị đòi hỏi rằng hần phải được xem đáng tin-cậy. ³Nhưng đối với tôi, ấy là một chuyện rất nhỏ để anh em, hay một tòa-án loài người tra xét tôi; thật ra, thậm-chí tôi chẳng tra xét chính tôi. ⁴Vì tôi

¹Ê-sai 64.4; 65.17

²hay: bầm-sinh, thuộc huyết-khí

³Ê-sai 40.13

⁴bản khác: Vì chúng tôi là các tôi-tớ của Đức Chúa Trời, làm việc với nhau

⁵Gióp 5.13

⁶Thánh-thi 94.11

**Thơ thứ I của Phao-lô gửi
người Cô-rinh-tô
(I Cô-rinh-tô 4.5-6.8)**

chẳng ý thức được điều chống lại chính tôi, tuy nhiên tôi không được tha bởi điều này; song Đấng tra xét tôi là Chúa. ⁵Bởi vậy chớ tiếp-tục phán-xét bất cứ điều gì trước thời-diểm, *nhưng hãy chờ* cho đến khi Chúa đến, là Đấng sẽ cả đem ra ánh-sáng các sự việc được giấu-kín trong tối-tâm lẫn để lộ ra cho thấy các động-lực của tâm *loài người*; và lúc đó sự khen-ngợi của mỗi người sẽ đến cùng người đó từ Đức Chúa TRỜI.

Sự khoe-khoang của những người Cô-rinh-tô; sự khiêm-nhường của các sứ-đồ (4.6-4.13)

⁶Bây giờ các sự việc này, hỡi anh em, một cách bóng bẩy tôi đã áp-dụng cho chính tôi và A-bô-lô vì anh em, để trong chúng tôi anh em có thể học không vượt quá điều được viết, để không có ai trong anh em sẽ trở nên dương dương tự đắc nhân danh người này chống lại người kia.

⁷Vì ai xem anh em như là giỏi hơn? Và điều gì anh em có mà anh em đã chẳng nhận? Nhưng nếu anh em đã nhận nó, tại sao anh em khoe-khoang dường như anh em đã chẳng nhận nó? ⁸Anh em đầy rồi, anh em đã trở nên giàu rồi, anh em đã trở thành vua chẳng có chúng tôi; và *tôi* quả thật muốn rằng anh em đã trở thành vua ngõ hầu chúng tôi cũng đã có thể trị-vì với anh em. ⁹Vì, tôi nghĩ, Đức Chúa TRỜI đã phô bày chúng tôi, các sứ-đồ sau rốt, như những người bị án chết; vì chúng tôi đã trở thành trò ngoạn-mục cho thể-gian, cho cả các thiên-sứ lẫn cho loài người. ¹⁰Chúng tôi là những kẻ đại-dột vì có Đấng Christ, song anh em khôn-ngoan trong Đấng Christ; chúng tôi yếu-đuối, song anh em mạnh-mẽ; anh em vang danh, nhưng chúng tôi không có danh-dự. ¹¹Cho đến giờ *phút* hiện tại này, chúng tôi cả đói lẫn khát, và ăn-mặc nghèo-nàn, và bị đối-xử một cách thô-bạo, và vô gia-cư; ¹²và chúng tôi làm việc mệt-nhọc, làm việc với chính các bàn tay của chúng tôi; khi chúng tôi bị mắng nhiếc, chúng tôi chúc phước; khi chúng tôi bị khùng bố, chúng tôi chịu-đựng; ¹³khi chúng tôi bị vu-cáo, chúng tôi cố-gắng hòa-giải; chúng tôi đã trở thành như bọt của thể-gian, căn-bã của mọi sự việc, *ngay cả cho đến bây giờ*.

Phao-lô dự-định đến thăm Cô-rinh-tô (4.14-4.21)

¹⁴Tôi chẳng viết các điều này để làm anh em xấu-hổ, song để khiển-trách anh em như con cái yêu-dấu của tôi. ¹⁵Vì nếu anh em có vô số thầy dạy riêng trong Đấng Christ, song *anh em sẽ không có nhiều cha*; vì trong Đấng Christ Giê-xu tôi đã trở thành cha của anh em qua tin-lành. ¹⁶Bởi vậy tôi cố-xúy anh em, hãy bắt-chước tôi. ¹⁷Vì lý-do này tôi đã sai Ti-mô-thê đến cùng anh em, hẳn là đứa con trong Chúa, trung-tín và yêu-dấu, của tôi, và hẳn sẽ nhắc-nhở anh em về các đường-lối của tôi ở trong Đấng Christ, y như tôi giảng-dạy mọi nơi trong mỗi hội-thánh. ¹⁸Bây giờ một vài người đã trở nên dương dương tự đắc như thể là tôi sẽ không đến cùng anh em. ¹⁹Nhưng tôi sẽ sớm đến cùng anh em, nếu Chúa muốn, và tôi sẽ tìm ra, chẳng phải lời của những kẻ kiêu-căng đó, song quyền-năng của họ ra sao. ²⁰Vì vương-quốc của Đức Chúa TRỜI chẳng cốt ở lời, song ở quyền-năng. ²¹Anh em muốn gì? Tôi sẽ đến cùng anh em với roi hay với tình thương-yêu và linh hòa-nhã?

2. Sự xáo-trộn trong hội-thánh (5.1-6.20)

Phao-lô kết-án sự vô-luân trong hội-thánh (5.1-5.13)

⁵Thật có phúc-trình rằng có sự vô luân giữa anh em, và sự vô-luân thuộc loại như thể không hiện-hữu ngay cả giữa dân Ngoại-bang, rằng có người lấy vợ của cha mình. ²Và anh em đã trở nên dương dương tự đắc, và thay vì than khóc, để kẻ đã làm việc này có thể bị loại ra khỏi giữa anh em. ³Vì tôi, về phần tôi, dẫu vắng mặt bằng thân-thể song hiện-diện bằng linh, đã phán-xét hẳn rồi, hẳn đã làm điều này đến thế ấy, như thể là tôi đã có mặt. ⁴Nhân danh Chúa Giê-xu của chúng ta, khi anh em nhóm lại, và tôi với anh em bằng linh, với quyền-năng của Chúa Giê-xu của chúng ta, ⁵giao kẻ như thế ấy cho Sa-tan cho sự hủy-diệt xác-thịt của hắn, để linh của hắn có thể được cứu trong ngày của Chúa Giê-xu. ⁶Việc khoe-khoang của anh em là chẳng tốt. Anh em há chẳng biết rằng một chút men làm nổi dậy toàn-thể *bột nhồi* sao? ⁷Hãy lấy ra cho sạch men cũ, để anh em có thể là bột nhồi mới, y như anh em không có men. Vì Đấng Christ Của-lẽ Vượt-qua của chúng ta cũng đã bị hiến-tế. ⁸Bởi vậy chúng ta hãy giữ lễ ấy, không với men cũ, không với men của ác tâm và độc-ác, nhưng với bánh không men của sự thật-thà và lễ-thật.

⁹Tôi đã viết cho anh em trong thư của tôi chớ liên-kết với kẻ vô-luân; ¹⁰tôi đã chẳng có ý nói các người vô-luân của thể-gian này chút nào, hay với các kẻ tham-lam và những kẻ lừa đảo, hay với những kẻ thờ hình-tượng; vì trong trường hợp đó anh em phải ra khỏi thể-gian. ¹¹Nhưng thật ra, tôi đã viết cho anh em đừng liên-kết với bất cứ người nào gọi là người anh em nếu hẳn là một kẻ vô-luân, hay tham-lam, hoặc kẻ thờ hình-tượng, hay kẻ chửi-rủa, hay kẻ say-sưa, hay là kẻ lừa đảo—thậm-chí không ăn với một kẻ như vậy. ¹²Vì việc gì tôi phải phán-xét những kẻ ở ngoài? Anh em không phán-xét những kẻ ở trong *hội-thánh* à? ¹³Song những kẻ ở ngoài, Đức Chúa TRỜI phán-xét. HÃY LOẠI-BỎ NGƯỜI ĐỘC-ÁC ĐÓ RA KHỎI GIỮA CÁC NGƯỜI⁽¹⁾.

Tín-nhân không nên thua-kiện lẫn nhau (6.1-6.8)

⁶Có ai trong anh em, khi hẳn có việc thua-kiện nghịch lại người lân-cận của hắn, lại dám đi tới luật-pháp trước mặt những kẻ không công-chính, và không trước mặt các thánh-đồ? ²Hay anh em không biết rằng các thánh-đồ sẽ phán-xét thể-gian sao? Và nếu thể-gian bị phán-xét bởi anh em, anh em há chẳng có đủ khả năng để *thiết-lập* các tòa-án luật-pháp nhỏ nhất ư? ³Anh em há không biết rằng chúng ta sẽ phán-xét các thiên-sứ sao? Nhiều hơn biết bao, các vấn-đề của đời này? ⁴Thế thì nếu anh em có các tòa-án luật-pháp giải quyết các vấn-đề của đời này, anh em có bổ-nhiệm họ làm thẩm-phán, là những kẻ tầm thường trong hội-thánh chăng? ⁵Tôi nói *điều này* cho sự hổ-thẹn của anh em. *Có phải chẳng* không có lấy một người khôn-ngoan ở giữa anh em, là kẻ sẽ có khả-năng phân-xử giữa anh em của hắn, ⁶nhưng anh này đi tới luật-pháp với anh kia, và việc đó trước mặt những kẻ không tin? ⁷Thật sự thì, đó là một sự thất-bại cho anh em rồi, rằng anh em kiện lẫn nhau. Tại sao chẳng thà bị đối đả bất công? Tại sao chẳng thà bị lừa-gạt? ⁸Trái lại chính anh em đối đả bất công và lừa-gạt, và *làm điều đó* đối với anh em *của mình!*

¹Bài giảng của Môi-se 13.5;17.7,12;21.21

**Thơ thứ I của Phao-lô gửi
người Cô-rinh-tô
(I Cô-rinh-tô 6.9-7.24)**

Hãy dùng thân-thể mình để cho Đức Chúa TRỜI sự vinh-hiến (6.9-6.11)

⁹Hoặc anh em há chẳng biết rằng những kẻ không công-chính sẽ chẳng thừa-kế vương-quốc của Đức Chúa TRỜI hay sao? Chớ bị lừa-đối; chẳng có những kẻ gian-dâm, cũng chẳng có những kẻ thờ hình-tượng, cũng chẳng có những kẻ ngoại-tình, cũng chẳng có những kẻ đàn ông không ra đàn ông, cũng chẳng có những kẻ đồng-tính luyến-ái, ¹⁰cũng chẳng có những kẻ trộm-cấp, cũng chẳng có những kẻ tham-lam, cũng chẳng có những kẻ say-sưa, cũng chẳng có những kẻ chửi-rủa, cũng chẳng có những kẻ lừa đảo, sẽ thừa-kế vương-quốc của Đức Chúa TRỜI. ¹¹Và vài kẻ trong anh em là người như thế; nhưng anh em đã được rửa sạch, nhưng anh em đã được nên-thánh, nhưng anh em đã được xưng công-chính nhân danh Chúa Giê-xu Đấng Christ và trong Linh của Đức Chúa TRỜI của chúng ta.

Thân-thể là của Chúa (6.12-6.20)

¹²Tất cả các sự việc là hợp-pháp cho tôi, nhưng không phải tất cả các sự việc đều có ích. Tất cả các sự việc đều hợp-pháp cho tôi, nhưng tôi sẽ không bị áp-chế bởi bất cứ một sự việc gì cả. ¹³Đồ ăn là vì bụng, và bụng vì đồ ăn; nhưng Đức Chúa TRỜI sẽ gạt bỏ cả hai. Tuy nhiên thân-thể không vì sự vô-luân, nhưng vì Chúa; và Chúa vì thân-thể. ¹⁴Bây giờ Đức Chúa TRỜI đã chẳng chỉ vực Chúa sống lại, nhưng cũng sẽ vực chúng ta sống lại qua quyền-năng của Ngài. ¹⁵Anh em há chẳng biết rằng thân-thể của anh em là các chi-thể của Đấng Christ sao? Thế thì tôi há sẽ lấy các chi-thể của Đấng Christ đi và làm chúng thành các chi-thể của gái điếm sao? Xin chẳng bao giờ vậy! ¹⁶Hay anh em há chẳng biết rằng kẻ kết-hiệp chính mình với gái điếm là một thân-thể với nó hay sao? Vì Ngài phán: “HAI NGƯỜI SẼ TRỞ NÊN MỘT THỊT⁽¹⁾.” ¹⁷Nhưng kẻ kết-hiệp chính mình với Chúa là một linh với Ngài. ¹⁸Hãy chạy trốn sự vô-luân. Mọi tội khác một người phạm đều ở ngoài thân-thể; nhưng kẻ vô-luân phạm-tội chống lại chính thân-thể của hắn. ¹⁹Hay anh em chẳng biết rằng thân-thể của anh em là đền-thờ của Đức Thánh-Linh, là Đấng ở trong anh em, là Đấng mà anh em có từ Đức Chúa TRỜI, và rằng anh em không là của riêng của anh em hay sao? ²⁰Vì anh em đã được mua với một giá, bởi vậy hãy làm vinh-quang Đức Chúa TRỜI bằng thân-thể của anh em.

B. PHAO-LÔ TRẢ LỜI CÁC CÂU HỎI CỦA HỘI-THÁNH (7.1-15.58)

1. Chỉ-dẫn về hôn-phối Christ-nhân (7.1-7.40)

Các câu-hỏi về hôn-phối (7.1-7.9)

7¹Bây giờ về các điều anh em đã viết, ấy là tốt cho một người đàn-ông không đụng một người đàn-bà. ²Nhưng vì các sự vô-luân, mỗi người đàn-ông hãy có vợ riêng của mình, và mỗi người đàn-bà hãy có chồng riêng của mình. ³Người chồng hãy làm nhiệm-vụ của mình cho vợ của mình, và cũng tương-tự như vậy, người vợ cho chồng của mình. ⁴Người vợ không có quyền trên chính thân-thể của mình, nhưng người chồng; và cũng tương-tự như vậy người chồng không có quyền trên chính thân-thể của

mình, nhưng người vợ. ⁵Hãy ngưng từ-chối lẫn nhau, ngoại trừ bởi sự đồng ý trong một thời-gian, để anh chị em có thể hiến mình cho sự cầu-nguyện, và hợp lại với nhau e rằng Sa-tan cám-đổ anh chị em vì anh chị em thiếu sự tự kiểm-chế. ⁶Nhưng tôi nói điều này như là một sự thỏa hiệp, không như là lệnh. ⁷Tuy thế tôi ước-ao mọi người đàn ông là ngay cả như chính tôi là. Tuy nhiên, mỗi người có ân-tử riêng của mình từ Đức Chúa TRỜI, người này bằng cách này, và người khác bằng cách khác.

⁸Nhưng tôi nói với các người chưa kết-hôn và các người góa-bụa rằng ấy là tốt cho họ nếu họ cứ ở vậy ngay cả như tôi. ⁹Nhưng nếu họ không có sự tự kiểm-chế, hãy để họ kết-hôn; vì kết-hôn thì tốt hơn là nung đốt.

Hôn-nhân trọn đời (7.10-7.16)

¹⁰Nhưng cùng các người đã kết-hôn, tôi cho lời chỉ dẫn, không phải tôi, nhưng Chúa, rằng vợ không nên lia chồng mình⁽²⁾ ¹¹(nhưng nếu bà ra đi, bà hãy ở vậy không lấy chồng, nếu không hãy hòa-thuận lại với chồng của bà), và rằng người chồng không được đuổi vợ của mình đi. ¹²Nhưng cùng phần còn lại, tôi nói, chẳng phải Chúa, rằng nếu một anh em nào có vợ là người không tin, và bà bằng lòng sống với mình, hãy chớ đuổi bà đi. ¹³Và người đàn-bà có chồng không tin, và bằng lòng sống với bà, bà chớ đuổi chồng của bà đi. ¹⁴Vì người chồng không tin được làm nên-thánh qua vợ của hắn, và người vợ không tin được làm nên-thánh qua chồng tin của bà; vì nếu không thì con cái của anh chị em là ô-úé, nhưng bây giờ chúng là thánh. ¹⁵Nhưng mà nếu người không tin bỏ đi, hãy để kẻ đó bỏ đi; người anh em hay chị em đó không ở dưới sự ràng-buộc trong các trường-hợp như vậy, nhưng Đức Chúa TRỜI đã gọi chúng ta đến sự bình-an. ¹⁶Vì thế nào người biết, hỏi người vợ, người sẽ cứu chồng của người hay không? Hoặc thế nào người biết, hỏi người chồng, người sẽ cứu vợ của người hay không?

Các tín-nhân nên thỏa lòng chớ họ được đặt-để (7.17-7.24)

¹⁷Nhưng, như Chúa đã chỉ-định mỗi một người, như Đức Chúa TRỜI đã gọi mỗi người, hãy để kẻ đó bước đi bằng cách này. Và tôi chỉ báo trong tất cả các hội-thánh như vậy. ¹⁸Có người nào được gọi khi hắn đã được cắt-bì rồi chẳng? Hắn không được trở nên không cắt-bì. Có người nào đã được gọi trong sự không cắt-bì chẳng? Hắn không được chịu cắt-bì. ¹⁹Sự cắt-bì không là gì cả, và sự không cắt-bì không là gì cả, nhưng điều hệ-trọng là việc giữ các điều-răn của Đức Chúa TRỜI. ²⁰Mỗi người hãy ở lại trong trạng-huống đó mà mình đã được gọi. ²¹Có phải anh em đã được gọi trong khi là một kẻ nô-lệ chẳng? Đừng quan-tâm về nó; nhưng nếu anh em cũng có thể trở thành tự-do, khá dùng tự-do đó. ²²Vì kẻ được gọi trong Chúa trong khi là nô-lệ, thì là người được tự-do của Chúa; cũng thế kẻ được gọi trong khi tự-do, thì là kẻ nô-lệ của Đấng Christ. ²³Anh em đã được mua với một giá; đừng trở thành nô-lệ của loài người. ²⁴Hỡi anh em, mỗi người hãy ở lại với Đức Chúa TRỜI trong tình-huống đó mà mình đã được gọi.

Những câu hỏi về sự sống độc-thân (7.25-7.40)

¹Sáng-thế 2.24; Ma-thi-ơ 19.5; Mác 10.8; Ê-phê-sô 5.31

²hay: không nên bỏ chồng mà đi

**Thơ thứ I của Phao-lô gửi
người Cô-rinh-tô
(I Cô-rinh-tô 7.25-9.9)**

25Bây giờ về các kẻ đồng-trình tôi không có lệnh của Chúa, nhưng tôi cho một ý-kiến như là người đã có sự khoan-dung được Chúa tỏ ra trên hấn là đáng tin-cậy. 26Vây thì tôi nghĩ rằng điều này là tốt vì cảnh hiểm nguy hiện nay, rằng ấy là tốt cho một người vẫn như người hiện là. 27Anh em bị ràng-buộc với một người vợ ư? Đừng tìm cách để được giải-thoát. Anh em được giải-thoát khỏi một người vợ ư? Đừng kiếm vợ. 28Nhưng nếu anh em phải kết-hôn, anh em chẳng phạm-tội, và nếu một trinh-nữ phải lấy chồng, cô ấy chẳng phạm tội. Tuy nhiên, những kẻ như thế sẽ có mối khổ tâm trong xác-thịt, và tôi đang cố tránh cho anh em *việc ấy*. 29Nhưng điều này tôi nói, hỡi anh em, thời-gian đã bị rút ngắn, để từ bây giờ trở đi, những kẻ có vợ nên *sống* như thể là mình đã chẳng có; 30và những kẻ khốc, như thể là mình đã chẳng khốc; và những kẻ vui-mừng, như thể là mình đã chẳng vui-mừng; và những kẻ mua, như thể là mình đã chẳng sở hữu; 31và những kẻ dùng thế-gian, như thể là mình đã chẳng tận-dụng nó; vì hình-trạng của thế-gian này đang qua đi. 32Nhưng tôi muốn anh em khỏi phải lo-âu. Một người không kết-hôn lo về các sự việc của Chúa, làm sao hấn có thể làm vui lòng Chúa; 33nhưng người kết-hôn lo về các sự việc của thế-gian, làm sao hấn có thể làm vui lòng vợ của hấn, 34và *các sự quan-tâm của hấn* bị chia ra thành nhiều phần. Và người đàn-bà không kết-hôn, và trinh-nữ, quan-tâm về các sự việc của Chúa, để cô có thể là thánh cả bằng thân-thể lẫn linh; nhưng người kết-hôn quan-tâm về các sự việc của thế-gian, làm sao bà có thể làm vui lòng chồng của bà. 35Và tôi nói điều này vì ích-lợi riêng của anh em; chẳng để hạn-chế anh em, song vì điều thích đáng, và sự hiển thân không xao lãng cho Chúa.

36Nhưng nếu một người đàn-ông nào nghĩ rằng hấn đang hành-động một cách không thích-hợp cho *đứa con gái* đồng-trình của hấn⁽¹⁾, nếu cô ấy trong tuổi cặp kê, và nếu đó là điều phải *làm*, hấn hãy làm điều hấn muốn, hấn không phạm tội; hãy để cô ấy kết-hôn. 37Nhưng hấn đứng vững trong tâm hấn, không bị cưỡng ép, nhưng có quyền trên chính ý-chí của hấn, và đã quyết-định trong chính tâm của hấn, để giữ lại chính *con gái* đồng-trình của hấn, hấn sẽ làm tốt. 38Như thế thì cả người gá chính *con gái* đồng-trình của hấn làm tốt, lẫn người không gá *con gái của hấn* sẽ làm tốt hơn.

39Một người vợ bị ràng-buộc chừng nào chồng của bà còn sống; nhưng nếu chồng của bà đã ngủ, bà tự-do được gá cho người bà muốn, chỉ trong Chúa. 40Nhưng theo ý tôi, bà ấy hạnh-phúc hơn nếu bà ấy vẫn như bà hiện là; và tôi nghĩ rằng tôi cũng có Linh của Đức Chúa TRỜI.

2. Chỉ-dạy về sự tự-do của Christ-nhân (8.1-11.1)

Các câu hỏi về thức ăn đã dâng cho các hình-tượng (8.1-8.13)

8¹Bây giờ về các đồ được cúng-tế cho các thần-tượng, chúng ta biết rằng tất cả chúng ta đều có kiến-thức. Kiến-thức dương dương tự đắc, nhưng tình yêu-thương gây-dựng. 2Nếu người nào tưởng rằng hấn biết một điều gì, thì hấn đã chưa biết như hấn nên biết; 3nhưng nếu người nào yêu-thương Đức Chúa TRỜI, thì hấn được Ngài

biết. 4Bởi vậy về việc ăn các đồ được cúng cho các thần-tượng, chúng ta biết rằng không có một thứ gì gọi là một thần-tượng trong thế-gian, và rằng không có một Đức Chúa TRỜI nào *khác* nhưng chỉ có một⁽²⁾ mà thôi.” 5Vì ngay cả nếu người ta tin rằng, có thứ được gọi là các thần hoặc trong trời hay trên đất, như thật sự có nhiều thần và nhiều chúa⁽³⁾, 6nhưng mà, đối với chúng ta, *chỉ* có một Đức Chúa TRỜI, Đức Cha, từ Ngài ra tất cả các sự vật, và chúng ta *hiện-hữu* vì Ngài; và một Chúa, là Giê-xu Đấng Christ, bởi Ngài ra tất cả các sự vật, và chúng ta *hiện-hữu* qua Ngài.

7Tuy nhiên, không phải mọi người đều có sự hiểu biết này; song có người, quen thuộc với hình-tượng cho đến bây giờ, ăn *đồ ăn* y như thể nó đã được cúng cho hình-tượng; và lương-tâm của họ yếu-đuôi bị làm ô-ùê. 8Nhưng đồ ăn sẽ không phó-thác chúng ta cho Đức Chúa TRỜI; chúng ta chẳng thiếu nếu chúng ta chẳng ăn, cũng chẳng có nhiều nếu chúng ta ăn. 9Nhưng hãy coi chừng e rằng cái quyền này của anh em bằng một cách nào đó trở nên một hòn đá làm sây chân cho kẻ yếu. 10Vì nếu kẻ nào đó thấy anh em là người có sự hiểu biết, ăn trong một đền-thờ thần-tượng, há lương-tâm của hấn, nếu hấn yếu, sẽ không được làm cho vững để ăn các đồ vật được cúng cho các thần-tượng sao? 11Vì qua sự hiểu-biết của anh em, kẻ yếu bị làm hỏng, *kẻ yếu ấy là người* anh em mà Đấng Christ đã chết cho. 12Và như vậy, bởi việc phạm tội chống lại anh em và *bởi* việc làm tổn-thương lương-tâm của họ khi nó yếu, anh em phạm tội chống lại Đấng Christ. 13Bởi vậy, nếu đồ ăn gây cho anh em của tôi sây chân, tôi sẽ không bao giờ ăn thịt một lần nữa, để tôi có thể chẳng khiến anh em của tôi sây chân.

Quyền-lợi của các sứ-đồ (9.1-9.27)

9¹Tôi không tự-do sao? Tôi không phải là một sứ-đồ sao? Tôi đã chẳng thấy Giê-xu Chúa của chúng ta sao? Anh em chẳng là việc làm của tôi trong Chúa sao? 2Nếu đối với những kẻ khác tôi không là sứ-đồ, ít nhất tôi là đối với anh em; vì anh em là dấu niêm-phong của chức-vụ sứ-đồ của tôi trong Chúa.

3Lời biện hộ của tôi đối với những kẻ sát-hạch tôi là đây: 4Không phải chúng tôi chẳng có quyền ăn và uống, có không? 5Không phải chúng tôi chẳng có quyền dắt theo một người vợ tin *Chúa rồi*, ngay cả như các sứ-đồ khác và các em trai của Chúa, và Sê-pha, hay sao? 6Hay là chỉ tôi và Ba-na-ba không có quyền để miễn làm việc? 7Ai ở bất cứ thời-đại nào phục-vụ làm một người lính do tiền riêng của mình? Ai trông vườn nho, và chẳng ăn trái của nó? Hay ai chăn bầy và lại chẳng dùng sữa của bầy? 8Tôi chẳng đang nói các điều này y theo loài người, phải chăng? Hay luật-pháp cũng chẳng nói các điều này sao? 9Vì được viết trong Luật-pháp của Môi-se: “NGƯỜI KHÔNG ĐƯỢC BIT MỠM CON BÒ TRONG KHI NÓ ĐANG ĐÁP LÚA⁽⁴⁾.” Đức Chúa TRỜI chẳng quan-tâm về những con bò⁽⁵⁾, phải

²Đó là Đức Chúa Trời. Người Việt chúng ta gọi Đấng Tạo-hóa là Ông Trời; và Thánh-Kinh gọi Đấng Tạo-hóa là Đức Chúa Trời. Đức Chúa Trời là Thần. Chỉ có một Đấng Tạo-hóa độc-nhất, vị Thần độc-nhất trong vũ-trụ là Đức Chúa Trời.

³hay: bởi đó họ thờ nhiều thần nhiều chúa

⁴Bài giảng của Môi-se 25.4; 1 Ti-mô-thê 5.18

⁵Bài giảng của Môi-se 22.1-22.4; Châm-ngôn 12.10

¹bản khác: vị hôn-thê của mình

**Thơ thứ I của Phao-lô gửi
người Cô-rinh-tô
(I Cô-rinh-tô 9.10-10.25)**

chăng? ¹⁰Hay có phải Ngài đang hoàn-toàn nói vì có chúng ta? Phải, vì có chúng ta nó đã được viết, bởi vì người cày phải cày trong hy-vọng, và kẻ đập lúa *đập lúa* trong hy-vọng về việc có phần chia trong *các mùa gặt*. ¹¹Nếu chúng tôi đã gieo các điều thuộc-ling trong anh em, ấy là quá nhiều nếu chúng tôi phải gặt các thứ vật-chất từ anh em ư? ¹²Nếu các người khác chia chác quyền *này* trên anh em, chúng tôi không chia chác hơn ư? Dầu vậy, chúng tôi đã chẳng sử-dụng quyền này, nhưng chúng tôi chịu đựng tất cả các sự việc, để chúng tôi không gây ra trở-ngại nào cho tin-lành của *Đấng Christ*. ¹³Há anh em chẳng biết rằng những kẻ làm việc phục-vụ thánh ăn *thức ăn* của đền-thờ, và những kẻ thường xuyên chăm lo bàn-thờ có phần chia của họ với bàn-thờ hay sao? ¹⁴Cũng như thế Chúa đã truyền lệnh cho những kẻ công-bố tin-lành được sự sống của họ từ tin-lành. ¹⁵Nhưng tôi đã chẳng sử-dụng một cái nào trong những cái này. Và tôi không viết các điều này để nó có thể được làm như thế trong trường-hợp của tôi; vì tốt cho tôi để chết hơn là có người nào đó làm cho sự khoe-khoang của tôi thành một cái trống rỗng. ¹⁶Vì nếu tôi thuyết-giảng tin-lành, tôi không có gì để khoe-khoang về nó, vì tôi ở dưới sự ép-buộc; vì khôn *cho* tôi nếu tôi không thuyết-giảng tin-lành! ¹⁷Vì nếu tôi làm điều này một cách tự-nguyện, tôi có một phần-thưởng; nhưng nếu nó chống lại ý muốn của tôi, tôi có một chức-vụ quản-lý được ủy-thác cho tôi. ¹⁸Thế thì phần-thưởng của tôi là gì? Rằng khi tôi thuyết-giảng tin-lành, tôi có thể tặng tin-lành miễn phí, để không dùng trọn quyền của tôi trong tin-lành.

¹⁹Vì dầu tôi tự-do khỏi mọi người, tôi đã làm mình thành một kẻ nô-lệ của tất cả, để tôi có thể được nhiều hơn. ²⁰Và đối với dân Giu-đa, tôi đã trở thành như một người Giu-đa, để tôi đã có thể được các người Giu-đa; đối với những kẻ dưới Luật-pháp, như dưới Luật-pháp, dầu chính tôi không dưới Luật-pháp, để tôi đã có thể được những kẻ dưới Luật-pháp; ²¹đối với những kẻ không có luật-pháp, như không có luật-pháp, dầu không phải không có luật-pháp của *Đức Chúa TRỜI* song dưới luật-pháp của *Đấng Christ*, để tôi có thể được những kẻ không có luật-pháp. ²²Đối với những kẻ yếu-đuối, tôi đã trở nên yếu-đuối, để tôi đã có thể được những kẻ yếu-đuối; tôi đã trở thành tất cả các sự việc đối với tất cả loài người, để tôi có thể bằng mọi cách cứu vại người. ²³Và tôi làm tất cả các sự việc vì có tin-lành, để tôi có thể trở thành một người đồng có phần của tin-lành.

²⁴Anh em há chẳng biết rằng những kẻ chạy trong một cuộc chạy đua, tất cả đều chạy, nhưng *chỉ* có một người nhận giải-thưởng hay sao? Hãy chạy theo cách mà anh em có thể thắng. ²⁵Và mọi kẻ tranh-đua trong các trò chơi luyện-tập sự tự-chủ trong mọi sự việc. Thế thì họ *làm điều này* để nhận một vòng hoa hư-nát được, nhưng chúng ta nhận một vòng hoa không thể hư-nát được. ²⁶Bởi vậy tôi chạy theo một cách như thế, không như không có đích; tôi đánh quyền theo một cách như thế, như chẳng đánh đập không khí; ²⁷song tôi làm thân-thể tôi bầm và bắt nó làm nô-lệ của tôi, e rằng, có thể, sau khi tôi đã thuyết-giảng cho người khác, chính tôi không phải bị loại.

Lấy sự sửa-phạt Y-sơ-ra-ên làm gương (10.1-10.13)

10¹Vì tôi chẳng muốn anh em không biết, hỡi anh em, rằng tất cả tổ-phụ của chúng ta đều ở dưới đám

mây ấy, và tất cả đều đi ngang qua biển; ²và tất cả đều được báp-tem vào trong Môi-se trong đám mây ấy và trong biển ấy, ³và tất cả đều ăn cùng một thức ăn thuộc-ling; ⁴và tất cả đều uống cùng một thứ uống thuộc-ling, vì họ đã uống từ một vàng đá thuộc-ling đã đi theo họ; và vàng đá ấy là *Đấng Christ*. ⁵Tuy nhiên, *Đức Chúa TRỜI* đã chẳng rất vui lòng với hầu hết bọn họ; vì họ đã bị nằm thấp trong vùng hoang-vu. ⁶Bấy giờ các việc này đã xảy ra làm gương cho chúng ta, để chúng ta không nên khao-khát các điều xấu-xa, như họ cũng đã khao-khát. ⁷Và đừng là các kẻ thờ hình-tượng, như một số người trong bọn họ đã là; như được viết: “DÂN-CHUNG NGỒI XUỐNG ĐỀ ĂN VÀ UỐNG, VÀ ĐỨNG LÊN ĐỀ CHƠI ĐÙA⁽¹⁾.” ⁸Chúng ta cũng đừng hành-động vô-luân, như một số người trong bọn họ đã hành-động vô-luân, và 23 ngàn đã ngã trong một ngày. ⁹Chúng ta chớ thử Chúa,⁽²⁾ như một số người trong bọn họ đã làm sự thử-thách, và đã bị răn hủy-diệt. ¹⁰Cũng đừng cần-nhẫn, như một số người trong bọn họ đã cần-nhẫn, và đã bị kẻ phá-hủy hủy-diệt. ¹¹Bấy giờ các điều này đã xảy ra cho họ để làm gương, và chúng được viết cho sự dạy-đỗ của chúng ta, sự cuối-cùng của các thời-đại đã đến trên chúng ta. ¹²Bởi vậy kẻ nghĩ hấn cứ đứng hãy chú ý e hấn ngã. ¹³Chẳng có sự cám-đổ nào đã bắt ngờ đến với anh em nhưng điều như vậy là thông-thường cho loài người; và *Đức Chúa TRỜI* thì thành-tín, Ngài sẽ không cho phép anh em bị thử-thách quá điều anh em có thể, nhưng với sự thử-thách đó *Ngài* cũng sẽ cung-cấp con đường thoát thân, để anh em sẽ có thể chịu đựng nó.

Tránh thờ hình-tượng (10.14-10.22)

¹⁴Bởi vậy, hỡi kẻ yêu-dầu của tôi, hãy tẩu-thoát khỏi sự thờ hình-tượng. ¹⁵Tôi nói như *nói* cùng các người khôn-ngao; anh em hãy xét-đoán điều tôi nói. ¹⁶Há cái chén chúc phước mà chúng ta chúc phước chẳng phải là việc tham-gia trong huyết của *Đấng Christ* hay sao? Há ổ bánh mà chúng ta bẻ chẳng phải là việc tham-gia trong thân-thể của *Đấng Christ* hay sao? ¹⁷Vì chỉ có một ổ bánh, chúng ta là nhiều chúng ta *chi* là một thân; vì tất cả chúng ta có phần một ổ bánh đó. ¹⁸Hãy xem Y-sơ-ra-ên theo phần xác-thịt, há những kẻ ăn các con sinh-tế chẳng phải là những kẻ chung phần tại bàn-thờ sao? ¹⁹Thế thì tôi muốn nói gì? Rằng một vật được cúng-tế cho các hình-tượng là vật gì, hay rằng một hình-tượng là vật gì? ²⁰*Không*, nhưng *tôi nói* rằng các vật mà dân Ngoại-bang cúng-tế, họ cúng-tế cho các quý-sứ, và không cho *Đức Chúa TRỜI*; và tôi không muốn anh em trở thành những kẻ có phần với các quý-sứ. ²¹Anh em chẳng có thể uống chén của Chúa và chén của các quý-sứ; anh em không có thể có phần bàn ăn của Chúa và bàn ăn của các quý-sứ. ²²Hay chúng ta có trêu-chọc Chúa ghen-tị chẳng? Chúng ta chẳng mạnh hơn Ngài, phải chẳng?

Trách-nhiệm đối với những kẻ yếu-đuối (10.23-11.1)

²³Tất cả các sự việc đều hợp-pháp, nhưng chẳng phải tất cả các sự việc đều có lợi. Tất cả các sự việc đều hợp-pháp, nhưng chẳng phải tất cả các sự việc đều gây dựng. ²⁴Chớ có ai nên tìm *điều tốt* riêng của mình, nhưng *điều tốt* của người lân-cận của mình. ²⁵Hãy ăn bất cứ vật gì được bán

¹Xuất-hành 32.6, 32.19

²bản khác: *Đấng Christ*

**Thơ thứ I của Phao-lô gửi
người Cô-rinh-tô
(I Cô-rinh-tô 10.26-12.3)**

trong chợ thịt, mà chẳng hỏi câu hỏi gì vì cơ lương-tâm; 26VÌ TRÁI ĐẤT LÀ CỦA ĐỨC CHÚA, VÀ MỌI VẬT NÓ CHỨA¹. 27Nếu một trong những kẻ chẳng tin mời anh em, và anh em muốn đi, hãy ăn bất cứ đồ gì được đặt trước mặt anh em mà chẳng hỏi câu hỏi gì vì cơ lương-tâm. 28Nhưng nếu người nào nói với anh em: “Đây là thịt đã được cúng-tế cho các hình-tượng,” thì chớ ăn nó, vì cơ người đã cho anh em biết, và vì cơ lương-tâm; 29tôi có ý nói chẳng phải chính lương-tâm của anh em, nhưng lương-tâm của người khác; vì tại sao tự-do của tôi bị lương-tâm của một kẻ khác phán-xét? 30Nếu tôi cùng có phần với sự tạ-on, tại sao tôi lại bị vu-cáo về vật mà tôi đã tạ-on? 31Thế thì hoặc anh em ăn hay uống hay bất cứ điều gì anh em làm, hãy làm tất cả cho vinh-quang của Đức Chúa TRỜI. 32Chớ làm mất lòng hoặc các người Giu-đa hay các người Gờ-réc hoặc hội-thánh của Đức Chúa TRỜI; 33y như tôi cũng làm vui lòng mọi người trong mọi sự việc, không tìm lợi riêng của tôi, nhưng lợi của nhiều người, để họ có thể được cứu.

11 Hãy bắt-chước tôi, y như tôi cũng bắt-chước Đấng Christ.

3. Chỉ-dạy về sự thờ-phượng công-cộng (11.2-11.40)

Câu hỏi về việc trùu đầu trong lúc thờ-phượng (11.2-11.16)

2Bây giờ tôi khen anh em vì anh em nhớ tôi trong mọi sự, và giữ vững-vàng các truyền-thống, y như tôi đã giao chúng cho anh em. 3Nhưng tôi muốn anh em hiểu rằng Đấng Christ là đầu của mỗi người đàn-ông, và đàn-ông² là đầu của một người đàn-bà, và Đức Chúa TRỜI là đầu của Đấng Christ. 4Mỗi người đàn-ông có cái gì đó trên đầu của mình trong khi cầu-nguyện hay nói tiên-tri, thì làm nhục cái đầu của mình. 5Nhưng mỗi người đàn-bà có cái đầu không được che phủ trong khi cầu-nguyện hay nói tiên-tri, làm nhục cái đầu của bà; vì bà là một và cùng là một với bà khi cạo đầu. 6Vì nếu một người đàn-bà không trùu đầu của bà, bà ấy cũng hãy tự cắt bỏ tóc của bà; nhưng nếu đó là nhục-nhã cho một người đàn-bà tự cắt bỏ tóc của bà hay đầu của bà bị cạo, thì bà hãy trùu đầu của bà. 7Vì người đàn-ông không nên trùu đầu của mình lại, vì người đàn-ông là hình-ảnh và vinh-quang của Đức Chúa TRỜI; nhưng người đàn-bà là vinh-quang của người đàn-ông. 8Vì đàn-ông đã không khởi-sự từ đàn-bà, nhưng đàn-bà từ đàn-ông; 9vì quả thật đàn-ông đã chẳng được sáng-tạo vì cơ đàn-bà, nhưng đàn-bà vì cơ đàn-ông. 10Bởi vậy người đàn-bà phải có dấu-hiệu về thẩm-quyền trên đầu của bà, bởi cơ các thiên-sứ³. 11Tuy nhiên, trong Chúa, không phải là đàn-bà không có đàn-ông, cũng không phải là đàn-ông không có đàn-bà. 12Vì như người đàn-bà khởi-sự từ người đàn-ông, cũng như thế người đàn-ông được sinh ra qua người đàn-bà; nhưng tất cả các sự vật đều khởi-sự từ Đức Chúa TRỜI. 13Hãy tự phán-xét mình: ấy là có hợp lẽ cho một người đàn-bà cầu-nguyện cùng Đức Chúa TRỜI mà đầu không được che phủ chẳng? 14Há ngay cả bản-tánh thiên-nhiên chính nó chẳng dạy anh em rằng nếu một người đàn-ông có tóc dài, ấy là một

điều nhục-nhã cho hắn, hay sao? 15song nếu một người đàn-bà có tóc dài, ấy là vinh-quang cho bà? Vì tóc của bà được ban cho bà làm vật che phủ. 16Nhưng nếu một người có khuynh-hướng tranh-cạnh, chúng tôi không có thói-quen như thế, và các hội-thánh của Đức Chúa TRỜI cũng không có.

Trật-tự trong tiệc-thánh của Chúa (11.17-11.22)

17Nhưng trong việc cho lời chỉ-dạy này, tôi không khen anh em, vì anh em đến với nhau không vì điều tốt hơn song vì điều tệ hơn. 18Vì, trước hết, khi anh em đến với nhau trong hội-thánh, tôi nghe rằng sự chia-rẽ hiện-hữu giữa anh em; và trong phần nào, tôi tìm điều đó. 19Vì cũng phải có các bè-đang ở giữa anh em, để những kẻ được tán-thành có thể đã trở nên hiển-nhiên giữa anh em. 20Bởi vậy khi anh em gặp nhau, ấy chẳng để ăn Tiệc-Thánh của Chúa, 21vì trong việc ăn của anh em, mỗi một người lấy bữa ăn riêng của mình trước nhất; và người này đói và kẻ kia say. 22Cái gì vậy! Bộ anh em không có nhà để ăn và uống trong đó hay sao? Hay là anh em khinh-bi hội-thánh của Đức Chúa TRỜI, và làm nhục những kẻ không có gì? Điều gì tôi nên nói với anh em? Có phải tôi nên khen anh em không? Trong việc này tôi không khen anh em.

Tiệc Thánh của Chúa (11.23-11.34)

23Vì tôi đã nhận từ Chúa điều mà tôi cũng đã giao cho anh em, rằng Chúa Giê-xu trong đêm trong đó Ngài bị phản, lấy bánh, 24và khi Ngài đã tạ-on, Ngài bẻ nó, và nói: “Đây là thân-thể của Ta, nó vì các ngươi⁴; hãy làm điều này để tưởng nhớ Ta.” 25Theo cùng một cách, Ngài cũng cầm chén, sau bữa ăn tối, nói: “Chén này là giao-ước mới bằng huyết của Ta; hãy làm điều này, mỗi khi các ngươi uống nó, để tưởng nhớ Ta.” 26Vì mỗi khi anh em ăn bánh này và uống chén này, anh em tuyên-bố sự chết của Chúa cho đến khi Ngài đến. 27Bởi vậy hễ ai ăn bánh hoặc uống chén của Chúa theo cách không xứng-đáng, sẽ có tội về thân-thể và huyết của Chúa. 28Nhưng con người hãy tự xét mình, và như thế người ấy hãy ăn bánh ấy và hãy uống chén ấy. 29Vì người ăn và uống, ăn và uống sự xét-đoán cho chính mình, nếu người ấy không xét-đoán thân-thể ấy một cách đúng. 30Vì lý-do này nhiều người trong anh em yếu-đuối và đau-ốm, và một số ngủ. 31Nhưng nếu chúng ta xét-đoán chính chúng ta một cách đúng, chúng ta không bị xét-đoán. 32Nhưng khi chúng ta bị xét-đoán, chúng ta bị Chúa ký-luật để chúng ta có thể không bị kết-án cùng với thế-gian. 33Như thế thì, hỡi anh em, khi anh em đến với nhau để ăn, hãy chờ lẫn nhau. 34Nếu người nào đói, người đó hãy ăn ở nhà, để anh em có thể không đến với nhau cho sự phán-xét. Và các vấn-đề còn lại tôi sẽ thu xếp hễ khi nào tôi đến.

Phao-lô giảng-dạy về ân-tử thuộc linh (12.1-12.11)

12 Bây giờ về các ân-tử thuộc-linh, hỡi anh em, tôi không muốn anh em chẳng biết. 2Anh em biết rằng khi anh em là các kẻ ngoại-giáo, anh em đã bị dẫn đi lạc lối tới⁵ các hình-tượng câm, dù bằng cách nào anh em đã có thể bị dẫn. 3Bởi vậy tôi cho anh em biết rằng chẳng ai nói bởi Linh của Đức Chúa TRỜI rằng: “Giê-xu bị rửa-

¹Thánh-thi 24.1; 50.12; 1 Ti-mô-thê 4.4

²cùng một chữ Hy-lạp có nghĩa đàn-ông hay người chồng;

³Chỉ về quyền-phép mình nương-tựa; Khải-huyền 2 cho biết hội-thánh có vị thiên-sứ của hội-thánh, chớ làm phật lòng vị thiên-sứ

⁴bản dịch khác thêm: bẻ ra

⁵hay: dẫn-dắt vào các con đường lầm-lạc đến...

**Thơ thứ I của Phao-lô
gửi người Cô-rinh-tô
(I Cô-rinh-tô 12.4-14.7)**

sả”; và không ai có thể nói: “Giê-xu là Chúa,” trừ phi bởi Đức Thánh-Linh.

⁴Bây giờ có các ân-tử khác nhau, song cùng một Linh ⁵Và có các mục-vụ khác nhau, và cùng một Chúa. ⁶Và có các ảnh-hưởng khác nhau, nhưng cùng một Đức Chúa TRỜI là Đấng làm mọi việc trong mọi người. ⁷Nhưng mỗi người được ban sự biểu-lộ của Linh vì việc tốt-lành chung. ⁸Vì người này được ban lời nói khôn-giao qua Linh, và người khác, lời nói hiểu biết theo cùng một Linh; ⁹cho kẻ khác đức-tin bởi cùng một Linh, và cho kẻ khác các ân-tử chữa lành bệnh bởi một Linh đó; ¹⁰và cho kẻ khác thực hiện các phép lạ, và cho kẻ khác lời tiên-tri, cho kẻ khác việc phân-biệt các linh, cho kẻ khác nhiều thứ ngôn-ngữ khác nhau, và cho kẻ khác việc thông-dịch các ngôn-ngữ. ¹¹Song một và cùng một Linh làm mọi sự việc này, phân-phát cho mỗi người một cách cá-nhân y như Ngài muốn.

Các tín-nhân là thân-thể của Đấng Christ (12.12-12.31)

¹²Vì ngay cả như thân-thể là một và vẫn có nhiều chi-thể, và tất cả các chi-thể của thân-thể, dầu chúng là nhiều, đều là⁽¹⁾ một thân-thể, cũng như thế là Đấng Christ. ¹³Vì bởi một Linh tất cả chúng ta được báp-tem vào trong một thân-thể, hoặc các người Giu-đa hay các người Gờ-réc, hoặc các kẻ nô-lệ hay các kẻ tự-chủ, và tất cả chúng ta buộc uống một Linh. ¹⁴Vì thân-thể không là một chi-thể, nhưng có nhiều. ¹⁵Nếu chân nói: “Vì ta chẳng phải là bàn tay, ta không là một phần thân-thể,” chẳng vì lý-do này mà không là một phần của thân-thể. ¹⁶Và nếu tai nói: “Vì ta chẳng phải là con mắt, ta không là một phần của thân-thể,” chẳng vì lý-do này mà không là một phần của thân-thể. ¹⁷Nếu toàn thân-thể là một con mắt, thì nghe ở đâu? Nếu toàn thân-thể là việc nghe, thì khừu giác ở đâu? ¹⁸Nhưng bây giờ Đức Chúa TRỜI đã đặt các chi-thể, mỗi một chi-thể, trong thân-thể, y như Ngài đã muốn. ¹⁹Và nếu tất cả chúng là một chi-thể, thì cái thân ở đâu? ²⁰Nhưng bây giờ có nhiều chi-thể, song một thân-thể. ²¹Và con mắt chẳng có thể nói cùng bàn tay: “Ta chẳng cần gì người”; hay một lần nữa cái đầu cùng các chân: “Ta chẳng cần gì các người.” ²²Trái lại, tới một mức-độ lớn hơn nhiều, các chi-thể của thân xem chừng như là yếu hơn lại là cần-thiết; ²³và các chi-thể của thân-thể, mà chúng ta tưởng là ít trọng, chúng ta trọng chúng hơn, và các chi-thể không thích đáng của chúng ta trở thành thích đáng nhiều hơn; ²⁴trong khi các chi-thể thích đáng của chúng ta lại không cần. Nhưng Đức Chúa TRỜI đã tạo ra thân-thể như thế, ban nhiều tôn-trọng hơn cho chi-thể thiếu tôn-trọng, ²⁵để không có một sự phân-tranh nào trong thân-thể, nhưng để các chi-thể phải có cùng một sự chăm-chú cho lẫn nhau. ²⁶Và nếu một chi-thể đau-đớn, tất cả các chi-thể đều đau-đớn với nó; nếu một chi-thể được vinh-quang, tất cả các chi-thể vui-mừng với nó. ²⁷Bây giờ anh em là thân-thể của Đấng Christ, và một cách cá-nhân là các chi-thể của thân-thể. ²⁸Và Đức Chúa TRỜI đã lập một số người trong hội-thánh, thứ nhất các sứ-đồ, thứ nhì các đấng tiên-tri, thứ ba các giáo-viên, đoạn các phép lạ, đoạn các ân-tử chữa lành bệnh, các sự giúp-đỡ, các sự quản-lý, các thứ ngôn-ngữ khác nhau. ²⁹Tất cả chẳng là các sứ-đồ, phải chẳng? Tất cả chẳng là các tiên-tri, phải chẳng? Tất cả

chẳng là các giáo-viên, phải chẳng? Tất cả chẳng là các người làm các phép-lạ, phải chẳng? ³⁰Tất cả chẳng có các ân-tử chữa lành bệnh, phải chẳng? Tất cả chẳng nói với các lưỡi, phải chẳng? Tất cả chẳng thông-dịch, phải chẳng? ³¹Nhưng hãy sốt-sắng muốn các ân-tử lớn hơn. Và tôi chỉ cho anh em một cách còn tuyệt-luân hơn.

Các đặc-tính của tình thương- yêu (13.1-13.13)

13¹Nếu tôi nói với các ngôn-ngữ của loài người và của thiên-sứ, nhưng không có tình yêu-thương, tôi đã trở thành cái phèng ồm-ồm hay cái chấp-chỏa kêu leng keng. ²Và nếu tôi có ân-tử tiên-tri, và biết tất cả các sự mầu-nhiệm và tất cả kiến-thức; và nếu tôi có tất cả đức-tin, để dời các núi, nhưng không có tình yêu-thương, tôi chẳng là gì cả. ³Và nếu tôi cho tất cả các vật sở-hữu của tôi để nuôi kẻ nghèo, và nếu tôi nộp thân-thể của tôi để bị đốt, song không có tình yêu-thương, nó không có lợi gì cho tôi cả. ⁴Tình yêu-thương nhẫn-nại, tình yêu-thương có lòng tốt và không ghen-tị; tình yêu-thương chẳng khoe khoang khoác lác và chẳng kiêu-căng, ⁵chẳng hành-động một cách không thích-hợp; nó chẳng tìm cái riêng của nó, nó chẳng bị chọc giận, chẳng ghim gút sự bất-công, ⁶chẳng vui-mừng trong sự không công-chính, nhưng vui-mừng với lẽ-thật; ⁷gánh chịu mọi sự, tin mọi sự, hy-vọng mọi sự, chịu đựng mọi sự. ⁸Tình yêu-thương chẳng bao giờ dứt; nhưng nếu có những ân-tử tiên-tri, chúng sẽ bị cáo-chung; nếu có các ngôn-ngữ, chúng sẽ ngưng; nếu có kiến-thức, nó sẽ bị cáo-chung. ⁹Vì chúng ta biết một phần nào thôi, và chúng ta tiên-tri một phần nào thôi; ¹⁰song khi sự trọn- vẹn đến, sự không trọn- vẹn sẽ bị cáo-chung. ¹¹Khi tôi đã là đứa bé, tôi thường nói như đứa bé, nghĩ như đứa bé, lý-luận như đứa bé; khi tôi đã trở thành một người đàn-ông, tôi đã chấm dứt những sự việc thuộc về trẻ con. ¹²Vì bây giờ chúng ta thấy trong gương một điều bí ẩn khó hiểu, nhưng rồi mặt đối mặt; bây giờ tôi biết phần nào thôi, nhưng rồi tôi sẽ biết một cách trọn vẹn y như tôi cũng đã được biết trọn- vẹn. ¹³Nhưng bây giờ tồn-tại những 3 điều này: đức-tin, hy-vọng, và tình yêu-thương; nhưng điều vĩ- đại nhất trong chúng là tình yêu-thương.

Phao-lô giảng-dạy về các ân-tử tiên-tri và các lưỡi (14.1-14.19)

14¹Hãy theo đuổi tình yêu-thương, tuy vậy, hãy sốt-sắng ham muốn các ân-tử thuộc-linh, nhưng đặc-biệt để anh em có thể tiên-tri. ²Vì người nói bằng lưỡi không nói cùng loài người, nhưng cùng Đức Chúa TRỜI; vì chẳng ai hiểu, song trong linh của hắn, hắn nói các sự mầu-nhiệm. ³Nhưng người nói tiên-tri nói cùng loài người cho việc gây-dựng và sự khích-lệ và sự yên-ùi. ⁴Người nói bằng lưỡi tự gây-dựng chính hắn; nhưng người nói tiên-tri gây-dựng hội-thánh. ⁵Bây giờ tôi muốn rằng tất cả anh em đều nói bằng lưỡi, nhưng hơn thế nữa rằng anh em sẽ nói tiên-tri; và người nói tiên-tri trọng hơn người nói bằng lưỡi, trừ phi hắn giải-thích, ngõ hầu hội-thánh có thể nhận việc gây-dựng. ⁶Nhưng bây giờ, hỡi anh em, nếu tôi đến cùng anh em nói bằng lưỡi, điều gì tôi sẽ làm lợi cho anh em, trừ phi tôi nói với anh em bằng khái-thị, hoặc bằng sự hiểu biết hay bằng lời tiên-tri, hay bằng lời giảng-dạy? ⁷Tuy nhiên ngay cả các vật vô-tri vô-giác, hoặc ống sáo hay đàn hạc, trong việc phát ra âm thanh, nếu chúng không phát ra sự phân-biệt trong các âm, thì

¹hay: cũng chỉ hiệp thành một thân-thể

**Thơ thứ I của Phao-lô gửi
người Cô-rinh-tô
(I Cô-rinh-tô 14.8-15.14)**

làm thế nào người ta biết cái gì đang chơi, sáo hay đàn hạc? ⁸Vì nếu kèn trom-bét phát ra tiếng không rõ ràng, ai sẽ sửa-soạn cho mình để ra trận? ⁹Cũng như thế hồi anh em, trừ phi anh em thốt ra bằng lưỡi lời nói rõ-ràng, làm sao người ta biết anh em nói gì? Vì anh em sẽ nói bông-lông. ¹⁰Có lẽ có rất nhiều thứ tiếng nói trong thế-giới, và không có một *thứ nào* là không có ý-nghĩa. ¹¹Thế thì nếu tôi không biết ý-nghĩa của tiếng nói ấy, đối với người nói đó tôi sẽ là một người dã man, và đối với tôi, người nói đó sẽ là một người dã man. ¹²Cũng như thế hồi anh em, vì anh em có nhiệt-tâm về các linh, hãy tìm cách vượt trội cho việc gây-dựng hội-thánh. ¹³Bởi vậy người nói bằng lưỡi hãy cầu-nguyện rằng hấn có thể giải-thích. ¹⁴Vì nếu tôi cầu-nguyện bằng lưỡi, linh tôi cầu-nguyện, nhưng trí tôi không có lợi. ¹⁵Vậy thì *kết-quả* là gì? Tôi sẽ cầu-nguyện với linh và tôi cũng sẽ cầu-nguyện với trí; tôi sẽ hát với linh và tôi cũng sẽ hát với trí. ¹⁶Bằng không, nếu anh em chúc phước *chỉ* bằng linh, làm sao người ở vào vị trí của kẻ không được ân-tử, nói chữ “A-men” ở việc tạ-ơn của anh em, vì hấn không biết anh em đang nói gì? ¹⁷Vì anh em đang tạ-ơn đủ tốt, nhưng người khác không được gây-dựng. ¹⁸Tôi tạ-ơn Đức Chúa TRỜI, tôi nói bằng các lưỡi nhiều hơn tất cả anh em; ¹⁹tuy nhiên, trong hội-thánh, tôi muốn nói 5 chữ với trí của tôi, để tôi cũng có thể chỉ dạy những kẻ khác, hơn là 10 ngàn chữ bằng lưỡi.

Lời chỉ-dẫn cho hội-thánh (14.20-14.25)

²⁰Hồi anh em, đừng là những đứa bé trong việc suy-nghĩ của anh em; tuy nhiên trong sự xấu-xa hãy là các trẻ sơ sinh, nhưng trong việc suy-nghĩ của anh em hãy trưởng-thành. ²¹Trong Luật-pháp có viết: “BỞI LOÀI NGƯỜI CÓ CÁC LƯỠI LẠ VÀ BỞI CÁC MÔI CỦA NHỮNG KẺ XA-LẠ, TA SẼ PHÂN CÙNG DÂN NÀY, VÀ NGAY CẢ NHƯ THẾ CHÚNG CŨNG SẼ CHĂNG NGHE TA⁽¹⁾” Chúa phán. ²²Vậy thì, các lưỡi là để cho một dấu, chẳng cho những kẻ tin, nhưng cho những kẻ chẳng tin; nhưng lời tiên-tri là để cho một dấu, chẳng cho những kẻ không tin, nhưng cho những kẻ tin. ²³Bởi vậy, nếu toàn-thể hội-thánh nhóm họp với nhau và tất cả đều nói bằng các lưỡi, và các người chẳng được ân-tử hay những kẻ chẳng tin vào, họ sẽ chẳng nói rằng anh em diên hay sao? ²⁴Nhưng nếu tất cả đều tiên-tri, và người chẳng tin hoặc người chẳng được ân-tử vào, hấn bị kết-án bởi tất cả, hấn bị buộc chịu trách-nhiệm bởi tất cả; ²⁵các sự bí-mật của tâm hấn bị lộ ra; và vì vậy hấn sẽ sấp mặt của hấn xuống và thờ-lạy Đức Chúa TRỜI, tuyên-bố rằng Đức Chúa TRỜI chắc-chắn ở giữa anh em.

Thờ-phượng theo phương-cách có thứ-tự (14.26-14.40)

²⁶Thế thì *kết-quả* là gì, hồi anh em? Khi anh em nhóm họp, mỗi một người có một thánh-thi, có một lời giảng-dạy, có một khải-thị, có một lưỡi, có một thông-dịch. Hãy để mọi việc được làm cho sự gây-dựng. ²⁷Nếu có người nói bằng lưỡi, để 2 hay tối đa 3, và mỗi người thay phiên nhau, và hãy để một người thông-dịch; ²⁸nhưng nếu không có người thông dịch, hấn hãy giữ im-lặng trong hội-thánh; và hấn hãy nói với chính hấn và với Đức Chúa TRỜI. ²⁹Và hãy để 2 hay 3 nhà tiên-tri nói, và hãy để những kẻ khác đưa ra sự đánh giá. ³⁰Nhưng nếu một khải-thị được tỏ ra cho một người khác đang ngồi, thì người thứ

nhất hãy giữ im-lặng. ³¹Vì tất cả anh em đều có thể nói tiên-tri từng người một, ngộ hầu tất cả có thể học và tất cả có thể được khích-lệ; ³²và linh của các đáng tiên-tri ở dưới quyền của các đáng tiên-tri; ³³vì Đức Chúa TRỜI không là một Đức Chúa TRỜI có sự hỗn-loạn nhưng có sự hòa-bình, như trong tất cả các hội-thánh của các thánh-đồ.

³⁴Các bà hãy giữ im-lặng trong các hội-thánh; vì họ không được phép nói, song họ hãy tự phục-tùng, y như Luật-pháp cũng phán. ³⁵Và nếu họ muốn học một điều nào, họ hãy hỏi chính chồng của họ ở nhà; vì chẳng hợp-lẽ cho một người đàn-bà nói lên trong hội-thánh⁽²⁾. ³⁶Hoặc có phải từ anh em mà lời Đức Chúa TRỜI đã đi ra *đầu tiên* hay sao? Hay nó đã chỉ đến cùng anh em?

³⁷Nếu người nào nghĩ hấn là đáng tiên-tri hay thuộc-linh, hấn hãy công-nhận rằng những điều mà tôi viết cho anh em là mệnh-lệnh của Chúa. ³⁸Nhưng nếu người nào chẳng công-nhận *điều này*, hấn chẳng được công-nhận.

³⁹Bởi vậy, hồi anh em, hãy sót-sáng ham muốn nói tiên-tri, và đừng cấm nói bằng các lưỡi. ⁴⁰Song mọi sự việc phải được làm một cách thích-hợp và theo một cách có thứ-tự.

4. Chỉ-dạy về sự sống lại (15.1-15.58)

Sự sống lại của Đấng Christ (15.1-15.11)

15¹Bây giờ tôi cho anh em biết, hồi anh em, tin-lành mà tôi đã thuyết-giảng cho anh em, mà anh em cũng đã nhận, trong đó anh em cũng đứng, ²bởi đó anh em cũng được cứu, nếu anh em nắm vững lời mà tôi đã thuyết-giảng cho anh em, trừ phi anh em đã tin vô ích. ³Vì tôi đã bàn giao cho anh em là những người trong những kẻ đầu tiên những điều tôi cũng đã nhận, rằng Đấng Christ đã chết vì những tội của chúng ta theo lời Thánh-Kinh, ⁴và rằng Ngài đã được chôn, và rằng Ngài đã được vực sống lại vào ngày thứ ba theo lời Thánh-Kinh, ⁵và rằng Ngài đã hiện ra cùng Sê-pha, đoạn cùng 12 vị. ⁶Sau đó Ngài đã hiện ra cùng hơn 500 anh em cùng một lúc, đa số những người đó còn lại cho đến bây giờ, song một số người đã ngủ; ⁷đoạn Ngài đã hiện ra cùng Gia-cơ, đoạn cùng tất cả các sứ-đô; ⁸và sau rốt, có thể cho là như cùng một kẻ sinh non, Ngài cũng đã hiện ra cùng tôi. ⁹Vì tôi là kẻ kém nhất trong các sứ-đô, là kẻ không xứng để được gọi là sứ-đô, vì tôi đã khùng bỏ hội-thánh của Đức Chúa TRỜI. ¹⁰Nhưng bởi ân-diễn của Đức Chúa TRỜI, tôi là tôi, và ân-diễn của Ngài hướng về tôi đã không chứng-tỏ vô ích; nhưng tôi đã lao-công thậm-chí nhiều hơn tất cả trong nhóm họ, tuy nhiên không phải tôi, song ân-diễn của Đức Chúa TRỜI ở với tôi. ¹¹Vậy thì dù tôi hay họ, như thế chúng tôi thuyết-giảng và như thế anh em đã tin.

Sự sống lại của những người chết (15.12-15.19)

¹²Bây giờ nếu Đấng Christ được thuyết-giảng, rằng Ngài đã được vực sống lại từ người chết, thế nào một số người ở giữa anh em lại nói chẳng có sự sống lại của người chết? ¹³Song nếu chẳng có sự sống lại của người chết, thậm-chí chẳng có Đấng Christ đã được vực sống lại; ¹⁴và nếu Đấng Christ đã chẳng được vực sống lại, thì việc thuyết-

¹Ê-sai 28.11

²bản khác đặt các câu 34-35 sau câu 40

**Thơ thứ I của Phao-lô gửi
người Cô-rinh-tô
(I Cô-rinh-tô 15.15-15.58)**

giảng của chúng tôi là vô ích và đức-tin anh em cũng là vô ích. ¹⁵Hơn nữa thậm-chí chúng tôi còn bị xem là các nhân-chứng giả về Đức Chúa TRỜI, vì chúng tôi đã làm chứng chống lại Đức Chúa TRỜI rằng Ngài đã vực Đấng Christ sống lại, Đấng mà Ngài đã chẳng vực sống lại, nếu thật ra các người chết chẳng được vực sống lại. ¹⁶Vì nếu các người chết chẳng được vực sống lại, thậm-chí chẳng có Đấng Christ đã được vực sống lại; ¹⁷và nếu Đấng Christ đã chẳng được vực sống lại, đức-tin anh em là vô-giá-trị; anh em còn ở trong những tội của anh em. ¹⁸Thế thì những kẻ cũng đã ngủ trong Đấng Christ đã diệt-vong. ¹⁹Nếu chúng ta đã chỉ hy-vọng nơi Đấng Christ cho đời sống này, trong mọi người chúng ta là đáng thương-hại nhất.

Thứ-tự của sự sống lại (15.20-15.34)

²⁰Nhưng bây giờ Đấng Christ đã được vực sống lại từ người chết, trái đầu tiên trong những kẻ ngủ. ²¹Vì từ lâu bởi một người sự chết đã đến, bởi một người cũng đã đến sự sống lại của người chết. ²²Vì như trong A-đam tất cả đều chết, cũng như thế trong Đấng Christ tất cả sẽ được làm sống. ²³Song mỗi người theo thứ-tự riêng của mình: Đấng Christ là trái đầu tiên, sau đó những kẻ thuộc Đấng Christ ở việc đến của Ngài, ²⁴đoạn sự cuối-cùng đến, khi Ngài giao vương-quốc cho Đức Chúa TRỜI và là Cha, khi Ngài đã xóa bỏ tất cả quyền cai-trị và tất cả thẩm-quyền và quyền-lực. ²⁵Vì Ngài phải trị-vì cho đến khi Ngài đặt tất cả những kẻ thù của Ngài dưới chân của Ngài. ²⁶Kẻ thù cuối-cùng sẽ bị xóa bỏ là sự chết. ²⁷Vì “NGÀI ĐÃ KHUẤT-PHỤC TẤT CẢ NHỮNG SỰ VẬT DƯỚI BÀN CHÂN CỦA NGÀI⁽¹⁾.” Nhưng khi Ngài nói: “Tất cả những sự vật bị khuất-phục,” hiển nhiên rằng Ngài bị loại ra, Ngài là Đấng đã làm mọi vật khuất-phục Ngài. ²⁸Và khi mọi vật bị phục dưới Ngài, thì chính Con Trai cũng bị phục dưới Đấng đã đặt mọi vật dưới Ngài, để Đức Chúa TRỜI có thể là tất cả trong tất cả.

²⁹Bằng chẳng vậy, những kẻ chịu báp-tem vì người chết sẽ làm gì? Nếu các người chết chẳng được làm sống lại gì cả, thế thì tại sao họ chịu báp-tem vì chúng? ³⁰Tại sao chúng tôi cũng trong sự nguy-hiểm mỗi giờ? ³¹Tôi xác-quyết, hỡi anh em, bởi việc khoe-khoang trong anh em, mà tôi có trong Đấng Christ Giê-xu Chúa của chúng ta, tôi chết hàng ngày. ³²Nếu theo loài người tôi đã giao-chiến với các thú hoang tại Ê-phê-sô, nó đem lợi gì cho tôi? Nếu các người chết chẳng được vực sống lại, “CHÚNG TA HÃY AN VÀ HÃY UỐNG, VÀ NGÀY MAI CHÚNG TA CHẾT⁽²⁾.” ³³Chớ bị mắc lừa: “Bạn-bè xấu làm hư đạo-đức tốt.” ³⁴Anh em phải trở nên tỉnh táo, và hãy ngưng phạm-tội; vì có người không có một sự hiểu biết nào về Đức Chúa TRỜI. Tôi nói điều này để anh em hồ-thẹn.

Thân-thể sống lại (15.35-15.58)

³⁵Nhưng có người sẽ nói: “Các người chết được vực sống lại thể nào? Và với loại thân-thể gì họ đến?” ³⁶Ngươi, kẻ khờ-dại! Cái mà ngươi gieo không đến sự sống trừ phi nó chết; ³⁷và cái mà ngươi gieo, ngươi không gieo cái hình-thể sẽ là, nhưng chỉ là một hạt giống trơn, có lẽ của lúa mì

hay của vật gì khác. ³⁸Nhưng Đức Chúa TRỜI cho nó một hình-thể y như Ngài muốn, và cho mỗi hạt giống một hình-thể của riêng nó. ³⁹Tất cả xác-thịt không là cùng một thứ thịt, nhưng có *thịt* này của loài người, và *thịt* khác của các thú-vật, và *thịt* khác của chim, và *thịt* khác của cá. ⁴⁰Cũng có các thể thuộc về trời và các thể thuộc về đất, nhưng vinh-quang của các thể thuộc về trời là một, và *vinh-quang* các thể thuộc về đất là một cái khác. ⁴¹Có vinh-quang của mặt trời, và vinh-quang khác của mặt trăng, và vinh-quang khác của các ngôi sao; vì ngôi sao này khác với ngôi sao kia trong vinh-quang. ⁴²Cũng như thể với sự sống lại của người chết. Nó được gieo một *thân-thể* hay hư-nát, nó được vực sống lại một *thân-thể* không thể tiêu diệt được; ⁴³nó được gieo trong nhục-nhã, nó được vực sống lại trong vinh-quang; nó được gieo trong sự yếu-đuôi, nó được vực sống lại trong quyền-năng; ⁴⁴nó được gieo thân-thể thiên-nhiên, nó được vực sống lại thân-thể thuộc-linh. Nếu có thân-thể thiên-nhiên, cũng có *thân-thể* thuộc-linh. ⁴⁵Cũng như thể được viết: “NGƯỜI NAM ĐẦU TIÊN, A-đam, ĐÃ TRỞ THÀNH MỘT HÒN SỐNG⁽³⁾.” A-đam cuối đã trở thành một linh ban sự sống. ⁴⁶Tuy nhiên, *thân-thể* thuộc-linh không là đầu tiên, nhưng *thân-thể* thiên-nhiên đoạn *thân-thể* thuộc-linh. ⁴⁷Người nam thứ nhất là từ trái đất, được làm bằng bụi đất; người nam thứ hai là từ trời. ⁴⁸Như là người thuộc về đất *thể nào*, cũng như thế những kẻ thuộc về đất; và như là người thuộc về trời *thể nào*, cũng như thế những kẻ thuộc về trời. ⁴⁹Và y như chúng ta đã được sinh ra hình-ảnh của người thuộc về đất, chúng ta cũng sẽ mang hình-ảnh của người thuộc về trời.

Huyền-bí của sự sống lại (15.50-15.58)

⁵⁰Bây giờ tôi nói điều này, hỡi anh em, rằng *thịt* và máu chẳng có thể thừa-kế vương-quốc của Đức Chúa TRỜI; vật hay hư-nát cũng không thừa-kế vật không thể hư-nát được. ⁵¹Này, tôi nói cho anh em biết một sự huyền-bí; chúng ta tất cả sẽ không ngủ, nhưng chúng ta tất cả sẽ được biến đổi, ⁵²trong chốc-lát, trong cái nháy mắt, ở tiếng kèn trom-bét cuối cùng, vì kèn trom-bét sẽ thổi tiếng, và các người chết sẽ được vực sống lại không thể hư-nát được, và chúng ta sẽ được biến đổi. ⁵³Vì cái hay hư-nát này phải mặc lấy cái không thể hư-nát được, và cái có thể chết này sẽ phải mặc lấy sự không chết. ⁵⁴Nhưng khi cái hay hư-nát này sẽ mặc lấy cái không thể hư-nát được, và cái có thể chết này sẽ phải mặc lấy sự không chết, thì sẽ xảy đến lời nói được viết: “SỰ CHẾT ĐÃ BỊ NUỐT MẮT⁽⁴⁾” trong sự đắc-thắng. ⁵⁵“BỚ SỰ CHẾT, ĐẤU LÀ SỰ ĐẮC-THẮNG CỦA MÀY? BỚ SỰ CHẾT, ĐẤU LÀ NỌC ĐỘC CỦA MÀY?⁽⁵⁾” ⁵⁶Nọc độc của sự chết là tội, và quyền-năng của tội là luật-pháp; ⁵⁷song tạ ơn Đức Chúa TRỜI, Đấng cho chúng ta sự đắc-thắng qua Chúa Giê-xu Đấng Christ của chúng ta. ⁵⁸Bởi vậy, anh em yêu-dầu của tôi ơi, hãy kiên-trì, không dời đổi, luôn luôn phong-phú trong việc làm của Chúa, biết rằng công khó của anh em không vô-ích trong Chúa.

¹Thánh-thi 8.6

²Ê-sai 22.13; 56.12; Lu-ca 12.19

³Sáng-thể 2.7; Rô-ma 5.14; 8.2; Giăng 5.21; 6.57

⁴Ê-sai 25.8

⁵Ô-sê 13.14

**Thơ thứ I của Phao-lô gửi
người Cô-rinh-tô
(I Cô-rinh-tô 16.1-16.24)**

C. LỜI KẾT CỦA BỨC THƯ (16.1-16.24)

Lời chỉ bảo về dâng-hiến (16.1-16.4)

16¹Bây giờ về việc góp tiền cho các thánh-đồ, như tôi đã bảo các hội-thánh Ga-la-ti, anh em cũng làm như thế. ²Vào ngày đầu tiên của mỗi tuần, mỗi anh em hãy để riêng ra và để dành, như người ấy được phát-đạt, để không có các sự thu góp khi tôi đến. ³Và khi tôi đến, hãy ai anh em tán-thành, tôi sẽ phái họ đi với các thư để đem quà của anh em tới Giê-ru-sa-lem; ⁴và nếu thích-hợp cho tôi để cũng đi, họ sẽ đi với tôi.

Lời chỉ-dạy cuối cùng của Phao-lô (16.5-16.9)

⁵Nhưng tôi sẽ đến cùng anh em sau khi tôi đi qua Ma-xê-doan, vì tôi đang đi qua Ma-xê-doan; ⁶và có lẽ tôi sẽ ở lại với anh em, hoặc thậm-chí trải qua mùa đông, để anh em có thể tiễn tôi đi trên đường của tôi bất cứ nơi nào tôi có thể đi. ⁷Vì tôi không muốn *chi* gặp anh em bây giờ trong khi đi ngang qua, vì tôi hy-vọng ở lại với anh em trong một thời gian, nếu Chúa cho phép. ⁸Song tôi sẽ ở lại trong Ê-phê-sô cho đến lễ Ngũ-tuần; ⁹vì một cửa rộng cho sự phục-vụ hữu-hiệu đã mở ra cho tôi, và có nhiều kẻ địch.

Chỉ-bảo và chào thăm (16.10-16.24)

¹⁰Bây giờ nếu Ti-mô-thê đến, hãy để ý rằng người ở với anh em không có sự sợ-hãi, vì người làm công việc của Chúa, cũng như tôi làm. ¹¹Bởi vậy chớ để ai khinh người. Nhưng hãy tiễn người đi trên đường đi của người trong bình-an, ngõ hầu người có thể đến cùng tôi; vì tôi trông đợi người với các anh em *khác*. ¹²Nhưng về A-bô-lô người anh em của chúng ta, tôi đã hết sức khuyến-kích người đến cùng anh em với các anh em *đây*, và *người* chẳng muốn đi bây giờ chút nào; nhưng người sẽ đi khi người có cơ-hội.

¹³Hãy cảnh-giác, hãy đứng vững bằng đức-tin, hãy hành-động như đàn-ông, hãy kiên-quyết. ¹⁴Hãy để mọi điều anh em làm, được làm bằng tình yêu-thương.

¹⁵Bây giờ tôi khấn-nài anh em, hỡi anh em (anh em biết gia-hộ của Sê-pha-na, rằng họ đã là những trái đầu tiên của A-chai, và rằng họ đã tự hiến mình cho sự hầu-việc cho các thánh-đồ), ¹⁶rằng anh em cũng nên chịu phục những người như thế, và *chịu phục* mọi người giúp-đỡ công việc của Chúa và lao-động. ¹⁷Và tôi vui-mừng vì việc đến của Sê-pha-na và Phốt-tu-na và A-chai-cơ, vì họ đã cung-cấp điều đang thiếu về phần của anh em. ¹⁸Vì họ đã làm tươi tỉnh lại linh của tôi và của anh em. Bởi vậy hãy công-nhận những người thế ấy.

¹⁹Các hội-thánh ở A-si chào thăm anh em. A-qui-la và Bê-rít-sin nồng-nhiệt chào-thăm anh em trong Chúa, với hội-thánh ở trong nhà của họ. ²⁰Tất cả anh em chào thăm anh em. Hãy chào lẫn nhau bằng cái hôn thánh.

²¹Lời chào thăm này là bằng chính tay của tôi—Phao-lô. ²²Nếu người nào không yêu-thương Chúa, hãy để kẻ đó bị rủa-sá. Chúa ôi, xin đến! ²³Xin ân-điễn của Chúa Giê-xu ở với anh em. ²⁴Tình yêu-thương của tôi xin ở với tất cả anh em trong *Đấng* Christ Giê-xu. A-men.